

Eerste Evaluatie

Aminigboko-gemeenschap vs. The Shell Petroleum Development Company of Nigeria Limited en Hoofdkantoor Shell

Datum: 3 juni 2021

Melding bij het Nederlands Nationaal Contactpunt OESO-Richtlijnen voor multinationale ondernemingen door de Aminigboko-gemeenschap, Nigeria van een vermeende schending van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen door The Shell Petroleum Development Company of Nigeria Limited, Nigeria, en Hoofdkantoor Shell, Nederland.

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Samenvatting van de melding.....	2
3. Samenvatting van de eerste reactie van SPDC en Shell HQ.....	4
4. Eerste Evaluatie.....	5
5. Conclusie	8
6. Volgende stappen	8

1. Samenvatting

Op 16 mei 2019 dienden de vertegenwoordigers van de Aminigboko-gemeenschap, Nigeria, een melding in bij het Nederlands Nationaal Contactpunt (hierna: NCP) over een specifiek geval betreffende een vermeende schending van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (hierna: de Richtlijnen) door The Shell Petroleum Development Company of Nigeria Limited, gevestigd in Nigeria, en Hoofdkantoor Shell, gebaseerd in Nederland (hierna resp.: SPDC en Shell HQ).

Het NCP heeft beide partijen laten weten dat het onder de gegeven omstandigheden helaas niet in staat was te voldoen aan de indicatieve termijn die de OESO als norm stelt, waarbij een eerste evaluatie wordt gepubliceerd drie maanden na het ontvangen van een melding van een specifiek geval. Het NCP heeft veel tijd genomen om de opmerkingen van beide partijen zorgvuldig te bestuderen.

Als onderdeel van zijn eerste evaluatie heeft het NCP afzonderlijke vertrouwelijke gesprekken gevoerd met de melder (op 1 oktober 2019) en met de betreffende ondernemingen (op 28 mei 2019) over het specifieke geval en verwante zaken. Op 4 november 2019 en 8 juni 2020 ontving het NCP schriftelijke reacties van de ondernemingen. Op 14 mei 2020 en 21 december 2020 ontving het NCP aanvullende updates van de melder.

Het Nederlands NCP concludeert dat nader onderzoek van deze melding gerechtvaardigd is op basis van de volgende overwegingen:

- het Nederlands NCP is de juiste entiteit om de melding inzake de vermeende schending door de betrokken ondernemingen te behandelen;
- de melders hebben een legitiem belang ten aanzien van de kwesties die in de melding aan de orde komen;
- SPCD en Shell HQ zijn multinationale ondernemingen in de zin van de Richtlijnen aangezien deze op alle entiteiten van een groep van toepassing zijn;
- de kwesties die door de melders aan de orde worden gesteld zijn materieel en voldoende gemotiveerd;
- er is een relatie tussen de activiteiten van de ondernemingen en de kwesties van dit specifieke geval;
- de behandeling van dit specifieke geval kan bijdragen aan de doelstellingen en effectiviteit van de Richtlijnen.

De beslissing van het Nederlands NCP om dit specifieke geval nader te onderzoeken is niet gebaseerd op uitgebreide naspeuringen of feitelijk onderzoek en vormt ook geen uitspraak over de vraag of er sprake is van schending van de Richtlijnen door de ondernemingen.

In deze eerste evaluatie motiveert het NCP zijn besluit om de partijen zijn goede diensten aan te bieden teneinde door middel van dialoog een oplossing te bereiken. Het NCP verwijst daartoe naar de procedure voor specifieke gevallen die het Nederlands NCP bij meldingen volgt.

Conform de procedure van het Nederlands NCP is het concept van de eerste evaluatie naar de betrokken partijen gezonden, vergezeld van een uitnodiging om binnen twee weken schriftelijk te reageren. Daarna werd de eerste evaluatie gefinaliseerd, rekening houdend met de opmerkingen van de partijen. Deze eerste evaluatie is gepubliceerd op de website van het NCP.

2. Samenvatting van de melding

Op 16 mei 2019 ontving het Nederlands NCP een melding van de Uwema (belangrijkste traditionele leider) van de Aminigboko-gemeenschap, de Raad van Hoofden en Oudsten, en het Comité Gemeenschapsontwikkeling in Aminigboko, de Emughan Clan in Local Government Area Abua-Odual in de deelstaat Rivers, in Nigeria, tegen SPDC, gevestigd in Nigeria, en Shell HQ, gevestigd in Nederland. In deze eerste evaluatie doet het NCP geen uitspraak over de juistheid van de beweringen van de melders.

Volgens de melder heeft Shell de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen geschonden bij zijn operaties in het Enwhe Field Development Project – Gbaran Phase 3 van OML 22. Dit project wordt uitgevoerd in het gebied van de Aminigboko-gemeenschap, Emughan Clan, in Local Government Area Abua-Odual in de deelstaat Rivers, in Nigeria. Het project zou nadelige effecten hebben gehad voor de vreedzame co-existentie, culturele en traditionele stelsels, mensenrechten, bestaande gemeenschapsstructuur en fundamentele arbeidsrechten.

De melder stelt dat SPDC zich in 28 gevallen niet heeft gehouden aan hoofdstukken I tot en met VIII van de Richtlijnen. Samengevat omvatten de vermeende schendingen het volgende:

- Niet implementeren van de Freedom to Operate (FTO)-overeenkomst en van het Shell Global Memorandum of Understanding (GMOU) (Hoofdstuk I, paragraaf 4, II, paragrafen A.14 en A.15)
- Weigeren van de goedkeuring van een door de gemeenschap aangedragen Community Liaison Officer (CLO) voor het project; in plaats daarvan heeft SPDC zelf vertegenwoordigers aangewezen die de Aminigboko-gemeenschap moest accepteren ((Hoofdstuk II paragrafen A.1, A.2, A.6, A.7, A.10, A.11, A.14, A.15)
- Weigeren de vertegenwoordiger van de overheid van de deelstaat Rivers goed te keuren; tegelijkertijd parallelle leiderschapstructuren opzetten
- Weigeren het eindrapport van de milieueffectrapportage openbaar te maken, dat onder andere informatie bevat over de risicobeheersingsplannen van het project (Hoofdstuk III, paragrafen 1, 2, 4, Hoofdstuk VI, paragrafen 3, 5 en 6)
- Binnendringen door SPDC van het land van de Akiro-familie ((Enwhe West) en de Ogbolo-familie (Enwhe East) in de Aminigboko-gemeenschap onder militaire bescherming, zonder overleg en/of toestemming (Hoofdstuk II, paragrafen A.14 en A.15, Hoofdstuk IV, paragraaf 1, 3, 4)
- Weigeren na de rampzalige olieverontreiniging in 2010 van maatschappelijke/duurzame interventie in de vorm van het verstrekken van aangevoerd drinkwater & heropening van het Aminigboko Cottage Hospital, dat door SPDC in de Aminigboko-gemeenschap is gebouwd en sinds 2013 gesloten is. (Hoofdstuk II, paragrafen A.1, A.3, A.6, A.7, A.12, Hoofdstuk V, paragraaf 1e, 5, Hoofdstuk VI, paragraaf 2a.b, 3, Hoofdstuk III paragraaf 1)
- Faciliteren door SPDC van het tekenen van de Freedom To Operate (FTO)-vergunning door onbekenden, zonder toestemming van de Aminigboko-gemeenschap, waarbij zware bewaking werd ingezet om aannemers van SPDC onbelemmerde toegang te geven tot het land om onderzoek te doen, wegen aan te leggen en de site gereed te maken voor exploitatie. (Hoofdstuk II, paragraaf A.14, A.15, Hoofdstuk IV paragrafen 1, 3, 4 en Hoofdstuk VIII, paragraaf 7)
- Weigeren van SPDC Community Relations om vertegenwoordigers van de gemeenschap te ontvangen om te spreken over de betrokkenheid en situatie binnen de gemeenschap en nalaten in te gaan op de veelheid aan klachten over het project. (Hoofdstuk II, paragrafen A.2, A.7, A.14, Hoofdstuk IV, paragrafen 1, 4).

De melder heeft het NCP er in de updates van op de hoogte gebracht dat SPDC nog steeds op Aminigboko-land werkzaamheden uitvoert terwijl er momenteel vier zaken bij de Nigeriaanse rechter in behandeling zijn inzake de vermeende onwettige activiteiten van SPDC op Aminigboko-land. Volgens de melder mag SPDC het project niet voortzetten zolang de zaken nog onder de rechter zijn.

Bovengenoemde klachten hebben volgens de melder betrekking op de periode oktober 2017 tot nu, afgezien van de, vermeende, rampzalige olie lekkage in 2010, waar ook uitgebreide herstelmaatregelen voor nodig zijn. De melder verzoekt om het volgende: *“dat het Nederlands NCP zijn goede diensten aanbiedt om een dialoog te faciliteren en de door SPDC veroorzaakte aanhoudende crisissituatie in de Aminigboko-gemeenschap te helpen oplossen. SPDC Community Contact heeft alle per koerier verzonden brieven en e-mails via spdccommunitycontact@shell.com, genegeerd. De melder heeft derhalve geen andere opties meer.”*

Zoals eerder in deze eerste evaluatie gesteld doet het NCP geen uitspraak over de juistheid van de beweringen van de melders.

3. Samenvatting van de eerste reactie van SPDC en Shell HQ

Op 4 november 2019 en 8 juli 2020 ontving het NCP schriftelijke reacties van de onderneming (SPDC en Shell HQ) op de melding. In deze eerste evaluatie doet het NCP geen uitspraak over de juistheid van de reactie van de onderneming.

Volgens de onderneming: “hebben de kwesties die in de melding aan de orde worden gesteld uitsluitend betrekking op of houden verband met onenigheid tussen facties in de families van de Aminigboko-gemeenschap; deze worden momenteel door de regering van de deelstaat aangepakt of zijn bij de Nigeriaanse rechter in behandeling. [...] heeft er één betrekking op het hoofd van de Akiro-familie [...] en is het belangrijk te vermelden dat noch de Uwema (belangrijkste traditionele leider) noch Promise Igoma (een van de hoofden van de Aminigboko-families) erkende traditionele leiders van de Aminigboko-gemeenschap zijn volgens de lijst van erkende traditionele leiders afgegeven door de regering van de deelstaat Rivers. Ook vermeldenswaardig is dat er een gerechtelijke uitspraak ligt waarin deze Promise Igoma verboden wordt zich voor te doen als het hoofd van de Akiro-familie en waarin ons verboden wordt zaken met hem te doen als vertegenwoordiger van de Akiro-familie.”

Wat betreft de beschuldigingen over de FTO-vergunning zegt de onderneming het volgende: “De FTO-vergunning waarnaar wordt verwezen is feitelijk de Community Trust Support (CTS)-overeenkomst, ondertekend door vertegenwoordigers van de gemeenschap, de aannemer van SPDC JV en SPDC JV. SPDC JV heeft zich gehouden aan de ordentelijke gang van zaken door de relevante en geaccrediteerde vertegenwoordigers van de gemeenschap te betrekken en heeft de relevante ondersteunende documentatie verkregen om de activiteiten van SPDC JV in de gemeenschap voort te zetten. Sommige CTS-overeenkomsten zijn zelfs door de heer Promise Igoma ondertekend.”

Wat betreft het vermeende binnendringen van het land onder militaire bescherming zonder voorafgaand(e) overleg/toestemming van de landeigenaren meldt de onderneming het volgende: “Dit is een valse bewering. Het is belangrijk op te merken dat er ontmoetingen zijn geweest met de relevante belanghebbenden en geaccrediteerde vertegenwoordigers van de gemeenschap en dat er van alle relevante partijen toestemming voor toegang tot het land is verkregen, in aanvulling op de betalingen voor de oppervlakterechten.”

Wat betreft de herstelmaatregelen voor de vermeende olie lekkage in 2010, antwoordt de onderneming: “Volgens onze gegevens was er geen olieverontreiniging in de Aminigboko-gemeenschap in 2010 zoals wordt beweerd. Echter, het is belangrijk op te merken dat SPDC JV zijn wettelijke verplichtingen om olie lekkages bij door SPDC JV geëxploiteerde faciliteiten op te ruimen en herstelmaatregelen te treffen uiterst serieus neemt (ongeacht de oorzaak van de lekkage). Hierbij wordt samengewerkt met alle relevante belanghebbenden, waaronder de regelgevende instanties en de gemeenschap .”

Daarnaast wijzen wij erop dat SPDC JV een mechanisme voor terugkoppeling uit de gemeenschap heeft ingesteld (CFM) waarmee klachten/voorvallen in de lokale gemeenschappen waar we een regelmatige dialoog mee hebben, waaronder de Aminigboko, worden geëvalueerd en opgelost”.

Wat betreft de mogelijke deelname aan een bemiddelingsproces van het NCP, meldt de onderneming dat het geen mandaat heeft om daaraan deel te nemen omdat de onderneming namens een joint venture optreedt: *“...het project Enwhe Field Development is een project binnen de operaties van de Shell Petroleum Development Company of Nigeria Limited (SPDC) joint venture (JV). De SPDC Joint Venture omvat de federale regering van Nigeria via de Nigerian National Petroleum Corporation 55%; SPDC 30%, Total E&P Nigeria Limited 10%; en Nigeria Agip Oil Company Limited 5%. SPDC heeft als exploitant van de SPDC JV geen toestemming van de NNPC en andere JV-partners, in lijn met de Joint Operating Agreement, om deel te nemen aan een bemiddelingsproces, met name wat betreft de kwesties die in de genoemde brief van de gemeenschap aan de orde komen of elke andere kwestie die zijn gezamenlijke operaties betreft.”*

“Bovendien hebben de kwesties die in de melding naar voren komen zoals gezegd uitsluitend betrekking op onenigheden tussen verschillende facties binnen de Aminigboko-gemeenschap en deze worden momenteel aangepakt door diverse overheidsinstellingen, waaronder rechtbanken in Nigeria.”

4. Eerste Evaluatie

Het NCP heeft besloten de indiening te aanvaarden. Dit besluit is genomen na beoordeling door het NCP of de aan de orde gestelde kwesties: i. “bona fide” zijn, d.w.z. echt of authentiek en ii. relevant voor de implementatie van de Richtlijnen, d.w.z. binnen de reikwijdte van de Richtlijnen. Hiertoe hield het NCP rekening met de volgende criteria:

Is het Nederlandse NCP de juiste entiteit om de vermeende schending te beoordelen?

In beginsel moet een melding worden ingediend bij het NCP van het land waar de vermeende kwesties zich voordoen of hebben voorgedaan, in dit geval Nigeria. Volgens het jaarverslag 2019 van Royal Dutch Shell ([Shell Annual Report and Accounts 2019](#), p. 295), is SPDC een volledige dochteronderneming van Royal Dutch Shell plc. Shell HQ, de andere onderneming die in de melding wordt genoemd, is in Nederland gevestigd.

Aangezien Nigeria geen NCP heeft is, gezien het bovenstaande, het Nederlands NCP de juiste entiteit om de vermeende schending te beoordelen.

Wat is de identiteit van de melders en wat is hun belang in deze zaak?

De melder is de Aminigboko-gemeenschap die woont in de deelstaat Rivers in Nigeria. De melding is gedaan door de belangrijkste traditionele leider, de Raad van Hoofden en Oudsten en het Comité Gemeenschapsontwikkeling. De gemeenschap bestaat uit vier families, elke geleid door een hoofd. De gemeenschap beweert rechtstreeks te worden getroffen door de operaties van SPDC op hun land. Volgens de onderneming zijn een aantal personen die de melding hebben gedaan niet de legitieme vertegenwoordigers van de gemeenschap. Hierover lopen nog een aantal officiële procedures bij gerechtelijke instanties en overheidsorganen. Het NCP wijst erop dat deze kwestie gerelateerd is aan een van de elementen van de betreffende melding (zie hierboven: “SPDC heeft zelf vertegenwoordigers aangewezen die de Aminigboko-gemeenschap moest accepteren”); dit dient tijdens de bemiddeling te worden opgelost.

Op grond van het bovenstaande is het Nederlands NCP van mening dat de melders een legitiem belang hebben bij de aan de orde gestelde kwesties aangezien er geen twijfel over bestaat dat zij de bewoners zijn van het land waar de operaties zouden plaatsvinden.

Zijn de kwesties die door de melders aan de orde worden gesteld wezenlijk en gemotiveerd?

Het NCP verstaat onder “wezenlijk en gemotiveerd” dat op basis van de ingediende informatie de aan de orde gestelde kwesties plausibel zijn en verband houden met de toepassing van de OESO-richtlijnen. Het betreft de vermeende niet-nakoming van: de Begrippen en uitgangspunten (hoofdstuk I, paragraaf 4), Algemene beginselen (Hoofdstuk II, paragrafen A.1, A.2, A.3, A.6, A.7, A.10, A.11, A.12, A.14, A.15), Informatieverstrekking (Hoofdstuk III, paragrafen 1, 2, 4), Mensenrechten (Hoofdstuk IV, paragrafen 1,3, 4), Werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen (Hoofdstuk V, paragrafen 1e, 5), Milieu (Hoofdstuk VI, paragrafen 2a.b, 3, 5, 6), Bestrijding van corruptie, omkopingsverzoeken, en afpersing (Hoofdstuk VII, paragrafen 1, 5) en Consumentenbelangen (Hoofdstuk VIII, paragraaf 7).

Is er een relatie tussen de activiteiten van de onderneming en het probleem in het specifieke geval?

De melding betreft kwesties die, volgens de melder, hebben plaatsgevonden onder de verantwoordelijkheid van SPDC en Shell HQ. Het Nederlands NCP is daarom van mening dat er een relatie is tussen de activiteiten van de ondernemingen en de kwesties van dit specifieke geval.

Wat is de relevantie van de toepasselijke wetgeving en procedures, waaronder gerechtelijke uitspraken?

Het NCP merkt op dat het niet zal beoordelen of de vereisten van de nationale wetgeving werden nageleefd door de onderneming of de melder. Volgens de Richtlijnen worden ondernemingen geacht conform de nationale wetgeving te handelen. Echter, zelfs al houdt de onderneming zich aan de Nigeriaanse nationale wetgeving, dan is dat niet hetzelfde als het naleven van de Richtlijnen aangezien deze “op veel gebieden verder gaan dan de wet” (OESO-richtlijnen (2011), Hoofdstuk I, paragraaf 2). Wat er van ondernemingen verwacht wordt, kan verder gaan dan nationale verplichtingen als het gaat om due diligence, zoals in dit geval aan de orde is. Van ondernemingen wordt tevens verwacht dat zij als minimum refereren aan internationaal erkende mensenrechten- en arbeidsnormen (OESO-richtlijnen (2011) Hoofdstuk IV, paragraaf 39).

Naast de internationale mensenrechtennormen zijn ook de VN-verklaring inzake de rechten van inheemse volken en ILO-verdrag 169 betreffende inheemse en in stamverband levende volken van toepassing.

Het NCP wijst in dit verband voorts op het recente arrest van het Gerechtshof Den Haag, dat op 29 januari 2021 uitspraak deed in de zaak van vier Nigeriaanse boeren en Milieudefensie tegen Shell. Het Hof oordeelde dat SPDC, de Nigeriaanse dochteronderneming van Shell, verantwoordelijk was voor verschillende olielekages en derhalve de eisers schadevergoeding moet betalen en oordeelde tevens dat het moederbedrijf Royal Dutch Shell, in dit geval haar zorgplicht had geschonden.

(ECLI:NL:GHDHA:2021:133, Gerechtshof Den Haag, 200.126.843 en 200.126.848 (rechtspraak.nl), uitsluitend in het Nederlands beschikbaar;

Nigeria: In win against Shell, Dutch court finds Shell Nigeria liable for oil spills & Shell parent company has a duty of care to prevent future spills - Business & Human Rights Resource Centre (business-humanrights.org)

Hoe zijn of worden gelijksoortige problemen in andere nationale of internationale procedures opgelost?

Diverse rechtszaken die door individuele leden van de Aminigboko-gemeenschap tegen SPDC zijn aangespannen, zijn nog voor de Nigeriaanse rechter. Deze betreffen de aanvang van overleg en onderhandelingen over de Freedom to Operate-vergunning en Community Trust Support zonder de handtekeningen van de hoofden van de families alsmede de uitsluiting van de lijst van de gemeenschap en het vermeende doordrukken van een onrechtmatig aangewezen vertegenwoordiger door SPDC.

Er is in Nigeria tevens een rechterlijk bevel (d.d. 18 februari 2020) uitgesproken tegen een hoofd van een van de Aminigboko-families, hangende de inhoudelijke zaak die door 10 leden van dezelfde familie is aangespannen. Het betreffende hoofd mag niet als hoofd van zijn familie optreden en hij en SPDC mogen geen zaken meer met elkaar doen volgens het bevel.

Het NCP meent dat dit een mogelijke dialoog tussen de partijen niet in de weg hoeft te staan aangezien de melding is gedaan door de belangrijkste traditionele leider, de Raad van Hoofden en Oudsten en het Comité Gemeenschapsontwikkeling en het betreffende hoofd is vervangen.

Op het ministerie van Chieftaincy and Community Affairs van de deelstaat Rivers is er een langdurige bemiddelingsprocedure gaande tussen Aminigboko-families en SPDC om kwesties op het gebied van leiderschap op te lossen die betrekking hebben op bepaalde projectactiviteiten van SPDC.

Het NCP is niet op de hoogte van andere gelijktijdige procedures.

Het NCP is van mening dat indien en voor zover er momenteel gelijktijdig procedures lopen inzake dezelfde of daarmee verband houdende kwesties, deze geen belemmering vormen voor het aanvaarden van het verzoek tot nader onderzoek en dat het aanbieden van zijn goede diensten i. een positieve bijdrage kan leveren aan de oplossing van de aan de orde gestelde kwesties en ii. geen nadeel zou toebrengen aan een van de partijen die bij deze andere procedures betrokken zijn.

Draagt de behandeling van dit specifieke probleem bij tot de doelstellingen en effectiviteit van de Richtlijnen?

Het NCP is van mening dat de behandeling van deze melding kan bijdragen aan het doel en bevorderen van de effectiviteit van de Richtlijnen. Door het faciliteren van een dialoog tussen de partijen kan het NCP bijdragen aan een oplossing voor de partijen en duidelijkheid scheppen over wat er van multinationale ondernemingen wordt verwacht wat betreft hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de aan de orde gestelde kwesties, waaronder een betekenisvolle dialoog met gemeenschappen die rechtstreeks worden geraakt door de zakelijke activiteiten en met betrekking tot due diligence en druk vanuit het hoofdkantoor ten aanzien van dochterondernemingen en zakenrelaties. De Due Diligence Guidance for Meaningful Stakeholder Engagement in the Extractive Sector van de OESO en de OESO-due diligence handreiking voor maatschappelijk verantwoord ondernemen kunnen in dit verband nuttige instrumenten zijn.

Hoewel een aantal kwesties zich voor het eerst voordeden toen de vorige versie van de Richtlijnen (in 2000 gepubliceerd) van kracht was, bleven de ondernemingen ook actief nadat de huidige versie werd aangenomen (in 2011 gepubliceerd). Daarnaast blijven de vermeende schadelijke operaties op Aminigboko-land voortduren. De huidige versie van de Richtlijnen is derhalve op dit specifieke geval van toepassing.

5. Conclusie

Het NCP is van mening dat in deze zaak nader onderzoek gerechtvaardigd is. De conclusies die het NCP in deze eerste evaluatie trekt berusten op de criteria zoals vervat in de toelichting op de Procedurele Aanwijzingen, paragraaf 25, en zijn gebaseerd op informatie die van beide partijen is ontvangen. Het NCP doet geen uitspraak over de juistheid van de beweringen van de partijen of over de geldigheid van de door hen verstrekte documenten.

6. Volgende stappen

In overeenstemming met de procedure voor specifieke gevallen van het Nederlands NCP heeft het NCP deze zaak voor nader onderzoek aanvaard en biedt het de partijen zijn goede diensten aan. Het NCP heeft beide partijen gevraagd of zij bereid zijn deel te nemen aan bemiddeling met als doel overeenstemming te bereiken over de wijze hoe deze kwesties met succes kunnen worden aangepakt.

De melders hebben de goede diensten van het NCP aanvaard, de onderneming niet. In overeenstemming met de NCP-procedure onderzoekt het NCP de aan de orde gestelde kwesties en kan aanbevelingen doen omtrent de naleving van de Richtlijnen. Het NCP rondt de procedure af met het uitbrengen van een eindverklaring die zal worden gepubliceerd op de website van het NCP.

De rol van Nationale Contactpunten (NCP's) is het bevorderen van de toepassing van de OESO-richtlijnen. De Nederlandse Regering heeft een onafhankelijk NCP ingesteld dat verantwoordelijk is voor zijn eigen procedures en besluiten in overeenstemming met de procedurele aanwijzingen in de Richtlijnen. Het Nederlandse NCP bestaat uit vier onafhankelijke leden, die worden bijgestaan door vier adviserende leden vanuit de meest betrokken ministeries. Het NCP Secretariaat is gehuisvest bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is politiek verantwoordelijk voor het functioneren van het Nederlandse NCP. Meer informatie over de OESO-richtlijnen en het NCP kunt u vinden op de [NCP-website](#)

Dit is uitgave van:

© Het Nationaal Contactpunt OESO-richtlijnen
voor Multinationale Ondernemingen

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061 |
2500 EB Den Haag
Nederland
[NCP-website](#)